

Van aardrijkskundige namen afgeleide bijvoeglijke naamwoorden en namen van inwoners

Zeeuwse	Griekse	Groninger	Indonesiërs
Hollandse	Zweedse	Maastrichtse	Marokkaanse
Rotterdamse	Duitsers	Middelburgers	Ierse
Russische	Franse	Friezen	Ghanese
Chinezen	Britten	Surinamers	Indische
Nederlanders	Finnen	Italiaanse	Pakistaanse
Indiërs	Monegasken	Noren	Jordaanse
Japanners	Mexicanen	Israëliëse	Amsterdamse
Australië	Europeanen	Roemeense	Turkse
Brazilianen	Italianen	Hongaren	Ghanezen
Ethiopiërs	Afrikanen	Nieuw-Zeelandse	Irakezen
Kopenhaagse	Madrielenen	Libanese	Tibetaanse

Schiphol, de wereld in het klein

Iedere dag landen er vele vliegtuigen uit bijna alle landen van de wereld op vliegveld Schiphol. Als je in de hal van de luchthaven loopt, zie je mensen van de meest uiteenlopende nationaliteiten. Allerlei kleuren en kledij zijn er te zien. Je kunt er Russische mensen van de ambassade zien aankomen en soms zie je Chinezen die Nederlandse bedrijven zoeken. Je ziet er Italiaanse toeristen die een noordelijk land willen bezoeken.

Veelsoortige meerlettergrepige woorden door elkaar (1)

kindertelefoon	automatisering	atletiekkampioenschap
ontwikkelingslanden	Amerikaanse	grootgrondbezitter
gehandicapten	encyclopedie	beginperiode
internationale	levensmiddelen	bestrijdingsmiddelen
geheimzinnige	hemellichamen	ogenblikkelijk
ontdekkingsreiziger	verschrikkelijke	kattententoonstelling
tegelijkertijd	aluminium	bestaansmogelijkheden
automobilisten	operatiekamer	betreurenswaardige
elektriciteit	samengetrokken	blindedarmoperatie
internationaal	overlevenden	koudwataquarium

Transport naar Italië (1)

Marieke woont in de buurt van een groot transportbedrijf dat een heleboel chauffeurs in dienst heeft. Het bedrijf bestaat uit een kantoor, een garage en een groot plein waarop in de weekends de vrachtauto's geparkeerd staan.

Marieke had al heel vaak gevraagd of ze eens met een vrachtwagen mee mocht, maar haar ouders vonden dat niets voor een meisje. Onzin, vindt Marieke, en ze bleef dan ook zeuren tot ze eindelijk een keer mee mocht. In de herfstvakantie is ze met Benny naar Italië geweest. Ze laadden eerst bij drie bedrijven in Antwerpen fotokopieerapparaten, muziekinstrumenten en bestrijdingsmiddelen, die bestemd waren voor bedrijven in Italië. Daarna gingen ze op weg.

Veelsoortige meerlettergrepige woorden door elkaar (2)

gemakkelijker	analfabeten	citroenlimonade
alarminstallatie	Surinamerivier	voorbereidingen
Italianen	familieleden	vrachtwagenchauffeur
muziekinstrumenten	automobilist	duizelingwekkende
mohammedanen	wateroppervlak	verantwoordelijkheid
omroepverenigingen	blaasinstrument	eierverzameling
omstandigheden	achteruitkijkspiegel	fabrieksdirecteuren
staatssecretarissen	rolstoelgebruiker	woestijnbewoners
reflecterende	afstandsbediening	achteruitgaan
surpriseverpakking	autofabrieken	fotokopieerapparaten

Transport naar Italië (2)

Benny rijdt met een vrachtwagen en Marieke mag met hem mee. Ze gaan samen naar Italië. Marieke zit lekker hoog in de cabine zodat ze goed zicht op de weg heeft. Onderweg steken vrachtwagenchauffeurs de hand op naar elkaar of knipperen met hun lichten. De meeste Belgische chauffeurs van het internationale wegtransport kennen elkaar. Benny bestuurt de vrachtwagen met evenveel gemak als Marieke haar fiets. Hij kijkt steeds in de achteruitkijkspiegels en stuurt zijn combinatie overal tussendoor. Tijdens het rijden zingt Benny luidkeels met de radio of de cd-speler mee.

Diverse soorten moeilijk leesbare woorden (1)

glooiing	commentaar	dichtstbijzijnde
langzamerhand	meteoroloog	vanzelfsprekend
ingewikkelde	apotheker	woensdagmiddag
nagelborsteltje	heilig	ontdekkingsreiziger
ontzettend	kernenergie	industrieterrein
alfabetisch	kunstschilderes	documentatiecentrum
alleszins	krottenwijken	sportprestatie
geenszins	musical	buiig
onvoorstelbaar	onderneming	verschrikkelijke
overhandigde	sollicitant	boodschappen

De krantenronde

De broer van Arjan heeft een krantenwijk. Iedere ochtend haalt hij zijn honderdvijftig kranten op. Vijfentwintig kranten brengt hij naar huis, die mag Arjan in hun buurt rondbrengen. De rest brengt hij zelf rond. Arjan moest eerst wel wennen aan zo'n klus, maar langzamerhand weet hij niet beter. 't Is niet echt ingewikkeld. De meeste mensen liggen nog in bed. Anderen komen aanrennen als ze Arjan zien en dan kan hij ze de krant overhandigen. Er staan geen vrijstaande villa's van wereldberoemde mensen in deze buurt en daardoor gaat het bezorgen gemakkelijk en probleemloos. Arjan kan het steeds vlugger en als er ooit nog eens wereldkampioenschappen kranten bezorgen worden gehouden, wordt hij zeker kampioen.

Diverse soorten moeilijk leesbare woorden (2)

stewardessen	stiekem	natuurrampen
modeontwerpster	ambulance	vergeetachtig
enigszins	bestrijdingsmiddelen	bodem
wereldberoemde	boodschappenmand	adem
volksgezondheid	gezondheidscentrum	krantenbezorger
verfraaiing	scheidsrechter	bliksem
weersomstandigheden	levensgeschiedenis	achtereenvolgens
landbouwproducten	lerarenkamertje	vergaderruimte
parkeermogelijkheden	tafeltenniswedstrijd	voetbalvereniging
radioprogramma	wereldkampioenschap	televisietoestel

Een angstig moment

Arjan brengt elke ochtend kranten rond. Vorige zaterdag beleefde hij een enigszins angstig avontuur. Toen hij een straat inliep, kwam er een reusachtige hond op hem afgerend. Hij gromde of blafte niet, maar liep gewoon met Arjan mee.

Hoewel hij niets deed, werd Arjan toch zenuwachtig. Het laatste huis had een klein pad naar de voordeur. Toen Arjan terug wilde lopen, stond die grote hond midden op het tuinpad. Arjan keek om zich heen of hij iemand zag, maar het was nog doodstil in de wijk. Zijn lichaamstemperatuur steeg, hij kreeg het steeds warmer. Heel langzaam kwam de hond op hem af, zijn grote bek wagenwijd open. Arjan zag scherpe tanden...

Eigentijdse woorden (1)

discotheek	afstandsbediening	video	macrobiotisch
diskjockey	jeugdjournaal	vegetarisch	luidsprekerboxen
quizmaster	disco	versterker	friet
rock en roll	pick-up	quiz	reclame
hard rock	punk	journaal	mayonaise
stokbrood	microfoon	weerbericht	tekenfilm
keyboard	saxofoon	televisie	hoofdtelefoon
vetarm	volkoren	saus	dieet
Donald Duck	musical	band	snorfiets

De leukste avond van de week (1)

Op vrijdagavond mogen Cindy en Bas altijd lang opblijven, omdat het

weekend begint. Na het eten, het afruimen en het afwassen kijken ze of er iets op de televisie is. Daarvoor pakken ze de radio- en televisiegids, zou je denken. Nee hoor, Cindy en Bas worden dan rasechte 'kanaalzwemmers'. Met de afstandsbediening schakelen ze van zender naar zender. Ze kijken naar de 'Top

veertig', naar popmuziek op 'Studio 100' en naar het Jeugdjournaal op Ketnet. Als dat afgelopen is, zoeken ze op alle kanalen naar een show, een tekenfilm van Donald Duck, een speelfilm of een mooie natuurfilm.

Eigentijdse woorden (2)

videoclip	microfoon	vaatwasmachine	hamburger
pizzeria	drummer	gitarist	play
eject	paté	yoghurt	poffertjes
presentator	scène	wereldster	tournee
roggebrood	barbecue	microscoop	fax
reclamespotje	actualiteit	nieuwslezer	praatprogramma
centrifuge	radioactief	buggy	ruimtevaart
astronauten	close-up	geluidsman	regisseur
cameraman	nieuwslezer	robots	kopieermachine
vruchtensap	ijscoupe	frikadel	conservenblik

De leukste avond van de week (2)

Bas en Cindy kijken lang niet altijd naar de televisie. Soms zetten ze een leuke cd op of zingen ze zelf. Als Bas naar klassieke muziek wil luisteren, zet hij de hoofdtelefoon op. En 's zomers gaan ze na het eten naar buiten. Meestal ondernemen ze op vrijdagavond iets met z'n vieren, omdat hun ouders dan tijd hebben. Ze gaan het dorp in, naar de bibliotheek, fietsen een eind, doen een spelletje of praten wat. Tijdens de spelletjes zijn ze erg fanatiek. Als ze lekker bezig zijn, vergeten ze meestal de tijd. Aan het eind van de avond vraagt hun vader vaak of iemand zin in iets lekkers heeft. Hij maakt wel eens pannenkoeken of gevuld stokbrood klaar. Of ze halen frieten met mayonaise in de frituur. Voor hun moeder moet er iets vegetarisch komen, want zij houdt niet zo van vlees. Ze smullen natuurlijk niet altijd. Het komt weleens voor dat ze zo moe zijn dat ze op de bank blijven liggen lezen of tv-kijken. Maar je begrijpt dat Cindy en Bas vrijdagavond de leukste avond van de week vinden.

Diverse soorten moeilijk leesbare woorden (3)

muziekinstrumenten	natuurgebied	slaapkamerlamp
souvenirhandel	provincie	geschiedenisles
kangoeroe	tegenwoordig	luchtvaartmaatschappij
Elfstedentocht	recreatie	reptielen
verantwoordelijk	tegenstellingen	pergola
boerenwoningen	huishouding	placemat
politiemensen	condenseren	speelgoedtelefoon
vuilniswagen	rubberbootje	schoolbordkrijt
parkeergarage	opklaringen	personenweegschaal
overblijfselen	temperatuur	vogelverschrikker

Mysterieus behang (1)

De laatste tijd heb ik voortdurend last van avondbangheid. Ik weet dat het enigszins kinderachtig overkomt, want ik ben al elf jaar. Toch zie ik al een paar avonden de gekste dingen op het behang van mijn slaapkamermuur. Als het donker is, zie ik figuren op het behang, wolven en vlinders. Soms zie ik ook muziekinstrumenten of insecteneters die allerlei torren opeten. Het spookachtige is dat ze bewegen, ze maken dwarrelbewegingen. Hoe langer ik er naar kijk, hoe angstiger ik word. Tijdens groepsgesprekken op school is gebleken dat klasgenoten dat ook regelmatig hebben. Onmiddellijke oplossingen voor avondbangheid zijn er meestal niet.

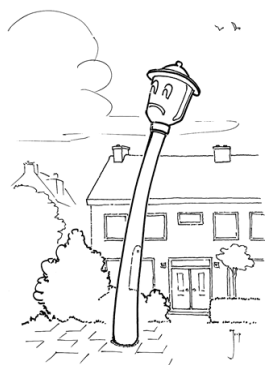

Diverse soorten moeilijk leesbare woorden (4)

vervoersmogelijkheden	insecteneters	operatietafel
insectenbestrijding	lichaamstemperatuur	suikerklontje
ontwikkelingslanden	immuun	bloemenkiosk
wetenswaardigheden	thermometer	limonadeglas
hooggebergte	trommelvlies	verbandtrommel
zuidpoolgebied	president	buitenboordmotor
verkeersopstopping	advertentiepagina	gebruiksaanwijzing
vertegenwoordiger	schooltelevisie	koffiezetapparaat
zaterdagavond	rekenmachientje	achterspatbord
zuurstofapparaat	tovermiddelen	onmiddellijke

Mysterieus behang (2)

Bij avondbangheid kun je toch een aantal dingen uitproberen. Sommige kinderen maken met de handen zelf schaduwen van dierenfiguren op het

behang, anderen doen gewoon stijf hun ogen dicht. Bij sommige kinderen brandt er een klein schemerlampje op de kamer, waardoor de kamer zo licht wordt dat je weinig gekst meer op het behang ziet. Andere kinderen denken bij zichzelf: heksen en wolven, vossen en draken komen nooit in kinderslaapkamers. Bij mij was het buitenlicht de schuldige. Naast ons huis staan een boom en een

straatlantaarn. Als het waait, gaan de takken van de boom heen en weer voor de lantaarn. Die bewegende takken en blaadjes zijn op mijn slaapkamerbehang te zien. Gelukkig is dit probleem gemakkelijker op te lossen. Ik krijg nieuwe dikkere gordijnen op mijn kamer, waardoor het schijnsel van de straatlantaarn en de bewegende takken niet meer te zien zal zijn. Gelukkig maar, want dan kan ik weer rustig slapen.

Eigentijdse woorden (3)

bioscoop	panty	werkloosheid	milieu
jack	verzuring	parlement	Amnesty International
drugs	klittenband	Greenpeace	Tweede Kamer
heroïne	make-up	joggen	kamerleden
lippenstift	homeopaat	kabinet	verslaafd
nagellak	orthodontist	regering	dealer
aids	multinational	gel	hartinfarct
economie	vakbond	mannequin	kanker
politiek	staking	boetiek	aspirine
kraken	ceintuur	vervuiling	politieke partijen

De natuur is op (1)

Als je deze tekst leest, weet je al lang dat het niet zo goed gesteld is met ons milieu. De bodem vervuult doordat mensen giftige afvalstoffen in de grond stoppen en te veel mest gebruiken. Fabrieken en auto's stoten gifgassen uit, die door de wind verspreid worden. Als het regent, vallen die giftige stoffen weer op de bossen en de velden en dan spreken we van zure regen. Veel bossen in Nederland en België zijn daardoor aangetast, wat te zien is aan de dode takken en dode bomen.

Om de aarde zit een speciale laag, de ozonlaag. Dat is een filter die

gevaarlijke stralen van de zon tegenhoudt. Door de vervuiling is een gat in de ozonlaag ontstaan, zodat die stralen de aarde kunnen bereiken. Er zijn bovendien rampen met kerncentrales geweest, zodat er radioactiviteit in het milieu is gekomen.

Eigentijdse woorden (4)

ontruiming	minister	chemisch afval	rellen
T-shirt	ontbossing	burgemeester	demonstratie
broche	radioactiviteit	wethouder	alcoholisme
spijkerbroek	energiecrisis	begroting	overall
bacterie	verkiezingen	floppy	printer
toetsenbord	skateboard	infectie	bodemvervuiling
racisme	politici	vluchtelingen	actiegroep
alarmfase	voetbal	tennis	mestoverschot
shift	ozonlaag	broeikaseffect	koortsthermometer
menu	rollerskates	dictator	computerspelletjes

De natuur is op (2)

In Brazilië worden heel wat bossen gekapt om er landbouwgronden van te maken. Dat is funest voor ons milieu, want die bomen produceren zuurstof en verfrissen de lucht. Honderd jaar geleden kwamen er ook wel afvalstoffen in het milieu, maar veel minder, zodat de natuur dat nog wel kon verwerken. Dat kan nu niet meer, want de natuur is niet meer gezond. Tien jaar geleden wisten we hier nog weinig van. Nu moet iedereen, dus ook de kinderen, het weten omdat de situatie ernstig is. Wanneer jij opgroeit, zul je er steeds meer mee te maken krijgen. Gelukkig zien al een heleboel mensen in dat dit een probleem is. Wij kunnen helpen door minder afval te produceren en zo het milieu langzamerhand weer gezond te maken. We moeten bereid zijn beter met de natuur om te gaan. Als jij nu al van de ernst van de situatie doordrongen bent, kun je later, als je volwassen bent, helpen de natuur gezond te maken.

Herhaling (1)

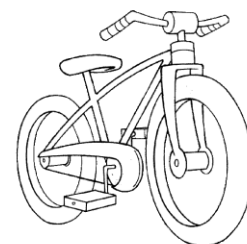
wethouder	neuriën	gevoelig	materiële
Salvadoriaanse	Tunesische	ideale	hoofdbureau
beweeglijke	tentmateriaal	auto	procent
trainen	methode	grapje	gitarist
geschiedenislessen	logé	Filippijnse	langzamerhand
kinderprogramma	buffet	locomotief	verantwoordelijk
vaatwasmachine	medelijden	mannequin	lerarenkamertje
ontwikkelingslanden	vorige	vetarm	's nachts
bestaansmogelijkheid	tekenen	clubgebouw	pannetje
documentatiecentrum	violisten	medelijden	Australië
lichaamstemperatuur	stopwatch	infectie	gevaarlijke
afstandsbediening	belangrijke	analfabeten	chips
centrifuge	schrijven	demonstratie	felle
pannenkoekenhuisje	filmbeelden	symfonie	spullen
mayonaisepot	broekje	boekenhandel	verbandtrommel
	helemaal	pleisters	vruchtensap
	anderen	schrijven	nagellak
	hyacint	politici	Franse
	snavel	diploma's	helemaal
	drogen	spionage	fantastisch
korfbalvereniging	horlogebandje	achteruitkijkspiegel	
dekbeddovertrek	televisiekastje	rolgordijnen	
hometrainers	bureaustoelen	keukenkasten	

Drielettergrepige woorden beginnend met ge-, be- of ver-

gevaren	beginnen	vertellen	gebeurde
geweren	bevelen	gevonden	verkopen
gezichten	bezoeken	geboren	verhalen
gezonde	bekomen	bepaalde	gemeente
gekomen	beleven	geschreven	beroemde
verhalen	geleden	behaalde	verdwenen
verjaardag	belangrijk	gebruiken	gevaarlijk
verkeren	gekregen	verloren	gegeven
verschillen	begonnen	gelukkig	gebakken
verloren	vergeten	gewone	bereiken

Het ging slecht met de bedrijven, ze maakten grote verliezen.
Je moet geloven dat ik het gebeurde ook vervelend vind.
Niet lang geleden is mijn ma in het bos verloren gelopen.
Zij vertellen dat ze die mooie fiets zomaar gevonden hebben.
De beroemde geleerde wist niet hoe belangrijk zijn reis zou worden.
Bepaalde gebruiken bij die mensen zal ik nooit vergeten.
Een gedeelte at ik zelf op, de andere helft gaf ik aan Piet.
In onze gemeente verbouwen de mensen veel oude huizen.
De beroemde sportman had die belangrijke wedstrijd verloren.

Op mijn verjaardag had moeder een taart gebakken en kreeg ik veel geschenken.
Kun jij geloven dat ze in die winkel wormen verkopen?
Die vrouw heeft spannende verhalen geschreven.